

Vezmeme-li kruzítko a opišeme-li kolem Středočeského kraje kružnici, vyjde nám, že nejvzdálenější obcí od Prahy jsou Hvoždany. Podívejme se, jak se tam žije.

Není mi jedno, kde žiji, říká starostka Hvožd'an

Obecní úřad v malé obci je úplně jinou institucí než ve velkém městě. Má blíž k lidem a lidé mají blíž k němu. Zastaví se bez ohlášení, úředníci jsou jejich sousedé, což jednání zjednodušuje.

MICHAL ACHREMENKO

Hvoždany – Obec je vzdálená od Prahy přes 90 kilometrů. Od Jihočeského kraje ji dělí jeden kilometr a od Plzeňského kilometry dva. Přesto by starostka Hvožd'an, Markéta Balková, neměla.

„Je nám pod Středočeským krajem dobře,“ pochvaluje si. Pod její pravomoc patří dále Leletice, Vacíkov, Roželov, Mýta, Planiny a Pozdně, nalézáme se tedy ve vesničce střediskové. Celkem se starostka stará o blaho 811 obyvatel a správní území o rozloze bezmála 50 kilometrů čtverečních je druhé největší na Příbramsku – po Dobříši, která „má“ jen o 4 kilometry čtvereční víc. „Na daňové příjmy máme ale lidí málo,“ stěžuje si starostka, jejíž úřad disponuje rozpočtem 15 milionů korun, a to na straně příjmů i výdajů, takže vyrovnaným. V tomto směru by obec mohla být příkladem správců státní pokladny, která rozmarile utrácí a vytváří stále vyšší schodek.

Hvoždany jako „hvozdy“

Proč by se měl někdo rozhodnout navštívit právě tuto obec? „Je tu krásné, v okolí jsou krásné brdské lesy (zmiňuje hvozdy, které musely být v minulosti ještě mnohem hlubší) a není tu zatím takový nával turistů, ani komerční cyklostezky podobné dálnicím. Navštěvník se u nás ocitne na pravém českém venkově,“ zdůrazňuje starostka, která se do Hvožd'an přivádala a žertem se označuje za náplavu. „Pro děti je to tu ideální, do Prahy bych se nevrátila,“ tvrdí, byť v zimě je tu podle ní život těžší než v metropoli. „Sanitce to z Příbrami sem trvá 40 minut,“ zmiňuje jednu z potíží zimních časů. „V zimě jsme skutečně na konci světa,“ dodala.

„Ale máme blízko do Březnice, do Lnář a do Blatné, to jsou krásné výletní cíle,“ říká a dodává k výčtu ještě nedaleký vrch Třemšín.

Starostování s láskou

Jak se „náplava“ a matka dvou dětí vlastně stala starostkou? „Není mi jedno, kde

žiji. Když jsem chtěla mluvit, musela jsem se do komunální politiky zapojit. Byla to pro mne výzva. Asi jsem byla dost troufalá, když jsem tu žila teprve deset let a už jsem souseď žádala o hlas,“ objasňuje východiško svého rozhodnutí.

„Původní starosta pak ze zdravotních důvodů odstoupil v polovině funkčního období, tak se v rámci představenstva volil starosta nový. Já kandidovala do zastupitelstva jako nezávislá na kandidátce ODS a uspěla jsem,“ říká.

V podzimních komunálních volbách hodlá opět kandidovat. Práce s lidmi ji baví. A to i přesto, že ji lidé volají třeba i o půlnoci. Nemusí se k ní „prokousávat“ přes aparát úředníků.

Na radnici se řeší velké i malé problémy. V době rozhovoru, který se konal v době, kdy kraj postihla vlna sucha, kdosi z „kraje“ zjišťoval, kolik vody je ve studních. „Zatím dost,“ odpověděla starostka nadřízenému orgánu. „Administrativní zátěž malých obcí je velká. Mění se systém účetnictví, evidence obyvatel, vše je stále složitější. Ale našťásti jsme na radnici všichni počítačově gramotní, tak to zvládáme,“ ubezpečuje starostka.

„Bývalý starosta udělal spoustu práce, obec si nevedla vůbec špatně. Zařídil kanalizaci i vodovod,“ zdůrazňuje. Přesto však je třeba ještě mnohé udělat, současně i budoucí zastupitelstvo to rozhodně jednoduché mít nebude. „V okolních obcích je práce dost – vodovod ve Vacíkově, a protože to bude „jen“ rekonstrukce, nikdo nám nedá žádnou dotaci. Musíme pokračovat v rekonstrukci školy, aby tu zůstávali mladí lidé, dokončit územní plán a požádat o dotaci na opravu spejcharu, kde chceme zřídit muzeum řemesel,“ vypočítává aktuální úkoly starostka.

Obec vlastní 250 hektarů lesů. „Nechceme si nechat lesy zničit, tak jsme správu lesa nesvěřili žádné firmě. Máme vlastního lesníka a odbornou správu vykonávají Lesy ČR. Zrovna tak si sami provozujeme kanalizaci, vodovody i čističku,“ uvedla.

Snad právě toto, je důvodem vyrovnaného hospodaření

TADY ŽIJEME. Starostka Hvožd'an, Markéta Balková, si v zimě v obci připadá jako na konci světa. Foto: Deník/Michal Achremenko

obce – dobří hospodáři na radnici, kteří s obecními penězi zacházejí jako s vlastními. Tedy ve smyslu opatrného hospodaření, jak by si měla počínat rodina.

Dříví do lesa

Toto pořekadlo popisuje provozování zbytečné činnosti. Staří Řekové říkali „nosit sovy do Atén“, čímž naznačovali, že v tomto městě je moudrých lidí dost. Neodvážil bych se nosit sovy do Hvožd'an, ale dříví se do Hvožd'an obklopených brdskými hvozdy vozí, jak se čtenář brzy dozví.

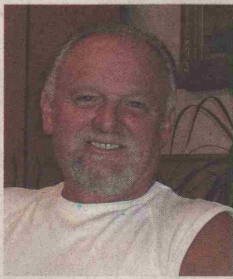
Poprosil jsem paní starostku, aby mi představila nějakého významného podnikatele, který v obci působí. A tak jsem měl tu čest setkat se s Pavlem Šindelářem, výrobcem nábytku z povětivého masivního smrkového dřeva. Ani on není zdejší, vojákem nedaleko, a jak to bývá, zůstal kvůli dívoce. Přijel sem v roce 1977 a v 90. letech se do Pozdně přestěhoval z Kladna definitivně a začal zde podnikat.

Jak se podniká v tak malé obci? „Díky internetu, kde své výrobky prezentuji, dobře. Jen s odbornými profesemi má problém, truhláři dojíždějí zdaleka. Ale někdo už u něj pracuje i 20 let, zaměstnává 15 lidí.

„Nejsem vyučený truhlář, ale strojař. Začal jsem výrobou stoliček, s nimiž jsem jezdil po trzích, pak jsem přišel

dal stoly a pak nábytek. Podnikat jsem začal v paneláku. Sousedé mi našťásti fandili a pomáhali snášet hotové výrobky ven,“ vzpomíná podnikatel.

„Tak velcí zaměstnavatelé jsou u nás jenom tři,“ doplňuje starostka příliš skromného truhláře. „Vedle něj pak podnikatele v elektromontážích

PODNIKATEL Pavel Šindelář zaměstnává 15 lidí. Práci by však měl pro 80. Foto: Deník/am

a VOD Hvožd'an, což je největší zaměstnavatel v obci v zemědělské výrobě,“ podává výčet. Jen tak mimochodem, do jeho závodní jídelny jsem byl pozván na oběd a moc jsem si pochutnal.

Hvoždany vůbec nejsou žádným zapadákovem. Mají tu kadeřnictví, kosmetiku, instalatérství, školku i základní školu, jejímž zřizovatelem je obec. „Nemáme ale dostatečný počet žáků, a tak

musí zastupitelstvo opakovaně schvalovat výjimku pro minimální počet žáků, takže ji obec dotuje,“ vysvětluje. A to přesto, že ji navštěvuje neuvěřitelných 90 žáků. „Potřebovali bychom, aby jich bylo přesto,“ vysvětluje.

V obci nechybí ani pošta, benzinová pumpa a zdravotní středisko, obchod a dvě hospody. Je tu dokonce i dům s chráněnými byty pro 25 seniorů a invalidů.

Ale zpět k podnikateli. Vyvážel svůj nábytek i do Velké Británie a Španělska, mezi jeho nejprestižnější zakázky patří vybavení obchodu s rybíčkami v Darmstadtu. Nyní už ho nevyvážá a důvodem je jen to, že nechce ztratit domácí zákazníky. Kdyby mu povolili posílit kabel na elektřinu, rozšířil by výrobu a zaměstnal až 80 lidí.

Bláhově jsem se domníval, že dřevo odebírá z obecních a z okolních lesů. „Dřevo je tu drahé, dovážím ho z Rakouska. Tam mají dotace, tak dřevo dovezou od nás a zpracovávají tu opět prodávají.

Na ceny rakouských dodavatelů se Češi nemohou nikdy dostat,“ vysvětluje podnikatel paradoxní situaci na trhu. Inu dříví do lesa.

Šindelář však kromě toho, že v obci platí daně, pomáhá i jinak, přímo a viditelně. Sponzoruje různé společenské akce školy, a to buď svými výrobky, nebo finančně.

Politici, poučte se!

Na malé obci se holt musí hospodařit. Do dluhů by ji totiž uvrhli konkrétní zastupitelé, vlastně blízcí sousedé, takže by bylo vidět, kdo to způsobí.

Na úrovni státu je ale rozhodování anonymní a nepřehledné, takže jeho zadlužení stále stoupá a viník je neviditelný a nepostizitelný. Po skončení volebního období viník zmizí a slehne se po něm zem.

V měřítku malé obce by se snad musel s ostudou odstěhovat. Máme ovšem naději, že se do vrcholné politiky postupně dostanou lidé, kteří mají zkušenosti z obecní politiky a budou rozhodovat o státních penězích odpovědněji.

Dost možná, že jednou zasedne do parlamentu i Markéta Balková, nynější starostka Hvožd'an. Její děti už budou odrůstlé, a tak bude mít víc času.

Vizitka starostky Markéty Balkové

- narodila se v roce 1974
- má dva syny ve věku šest a deset let
- její oblíbenou knihou je sci-fi Den třídní
- jejím oblíbeným filmem je Forest Gump
- dovolenou tráví v zimě na lyžích a v létě u moře

HVOZDY. Obecní erb napoví, kde jsme se ocitli. Foto: Deník/am